

Els arxius municipals del Maresme. Estat de la qüestió (*)

Ramon Alberch i Fugueras

El coneixement que tenim de l'estat del patrimoni documental català encara és incomplet, fins al punt que l'embranchada inicial que empenyé la realització d'enquestes i censos d'arxius s'ha anat apaivagant i a hores d'ara caldria una actualització de molts d'aquests estudis per tal que reflectissin versemblantment la situació i donessin suport a les actuacions en aquest sector. L'estudi capdavanter dut a terme l'any 1980 a les comarques gironines¹ permeté posar les bases d'una política de classificació i recuperació de fons que es materialitzà en la tasca que es posà en marxa des dels arxius comarcals d'Olot i de la Bisbal i que va tenir una certa continuïtat en un primer cens dels arxius municipals de Barcelona realitzat per l'Associació d'Arxivers de Catalunya amb el suport de la Diputació barcelonina². Finalment, amb motiu de les I Jornades d'Arxivística de Catalunya es va presentar l'estat de la qüestió en el cas de Barcelona i es proposaren les línies de treball per tal d'assolir el cens dels arxius municipals de Catalunya³.

Objectius i anàlisi de les dades

Si ens centrem en el cas de la comarca del Maresme, la base informativa que hi ha amb relació a l'estat dels arxius municipals és molt feble i es limita a les referències a Argentona, Cabrera de Mar, Mataró, Premià de Mar i Tordera, que conté l'esmentada enquesta de l'Associació d'Arxivers de Catalunya i les publicacions d'arxius aparegudes en els darrers anys. El retard en la creació de l'arxiu comarcal i la mateixa configuració territorial de la comarca –caracteritzada per la inexistència d'una centralitat cultural indiscutida– ha provocat una certa dispersió de les iniciatives, la manca d'un impuls globalitzador i la inexistència d'un coneixement mínimament sòlid de la realitat. Amb tot, cal matisar aquesta afirmació en el sentit que l'Arxiu d'Arenys de Mar ha exercit tradicionalment una forta influència en tota l'àrea de l'Alt Maresme.

En aquest context i per tal de poder presentar l'estat de la qüestió dels arxius municipals de la comarca vàrem trametre una breu enquesta als ajuntaments amb l'objectiu d'obtenir informació actualitzada. La

nostra enquesta, fonamentada en la utilitzada per l'Associació d'Arxivers de Catalunya, conté sis blocs referits a les dades generals, al personal, a les característiques de l'arxiu, a l'organització i al contingut del fons documental, a les activitats i el servei al públic i, finalment, a l'existència d'altres fons arxivístics en el municipi (vegeu annex núm. 1).

L'enquesta fou tramesa als trenta municipis de la comarca i finalment hem aconseguit informació de vint-i-un⁴, mostra suficient que ens permet de presentar unes primeres dades objectives. En primer lloc, cal destacar el fet que només sis arxius –Malgrat, Premià de Mar, Mataró, Pineda, Arenys de Mar i Sant Andreu de Llavaneres– tenen plaça d'arxiver i tenen al capdavant personal amb el perfil professional adient, per bé que en el darrer cas la dedicació de l'arxiver solament és a temps parcial.

Altres ajuntaments –Calella i Montgat– atenen el servei mitjançant el recurs del voluntariat, mentre que Palafolls, Tordera i Argentona han encomenat la funció arxivística a funcionaris de la mateixa administració municipal. La resta de municipis, concretament dinou, no tenen cap persona dedicada a l'organització i atenció del servei d'arxiu. En aquest grup crida l'atenció el fet que viles d'un cert pes demogràfic, com ara Alella, Canet de Mar, el Masnou, Premià de Dalt, Vilassar de Dalt i, sobretot, Vilassar de Mar, encara mantinguin el seu arxiu sense un responsable al capdavant. En altres casos, com Arenys de Munt, Tordera i Vilassar de Dalt al redós de l'arxiu es mouen grups o persones alienes a l'Ajuntament interessades en la preservació del patrimoni.

Quan hi ha arxiver, sovint gaudeix de la categoria professional de tècnic superior, usualment llicenciat en història, per bé que també trobem algun tècnic de grau mig. Les places, llevat del cas d'Arenys de Mar, han estat cobertes en el darrer decenni, i els arxivers disposen d'un pressupost molt migrat o inexistent. Normalment es nodreixen de les partides específiques dedicades a cultura –migradíssimes– i només els arxius d'Arenys de Mar, Malgrat de Mar, Argentona, Mataró i Sant Andreu de Llavaneres tenen una partida específica.

Pel que fa a les característiques dels arxius, en prop de la meitat, concretament tretze, preval la concepció integrada de l'arxiu, en el sentit d'aixoplugar fons administratius i històrics, mentre que en tres casos només s'atenen els fons històrics i altres tres tenen fons eminentment administratius. L'estat de classificació és desigual, hi predomina la preocupació per l'organització de la documentació administrativa, fet explicable en municipis turístics on el recurs als documents més recents de caire econòmic o urbanístic és obligat. Dels divuit municipis que han omplert aquest apartat de l'enquesta, deu manifesten emprar sistemes de classificació propis i vuit apliquen les Normes de la Generalitat, per bé que en dos d'aquests casos les combinen amb l'ús de mètodes propis.

La documentació dels arxius municipals del Maresme és, tanmateix, força recent. Llevat dels casos d'Arenys de Mar, Calella, Malgrat, Mataró, Pineda i Sant Andreu de Llavaneres que tenen fons històrics abundants

i antics sovint de procedència privada, la resta de municipis tenen documentació molt contemporània que comença en la segona meitat del segle XIX. Com a incidències més rellevants d'aquests fons, a més de la clàssica desatenció i abandó secular que han patit, cal dir que l'arxiu de Mataró va patir greus pèrdues el 1815, després de la dominació napoleònica i que bona part de l'arxiu d'Arenys de Munt fou cremat el 19 de juliol de 1936. Val a dir que els arxius de Calella, Mataró i Arenys de Mar han publicat diversos instruments de descripció i informació, tal com podem constatar en l'annex núm. 2. En general, tots els municipis han d'atendre consultes de ciutadans i historiadors interessats en la història del poble, per bé que són Arenys de Mar, Mataró, Malgrat, Pineda i Calella els que gaudeixen d'un servei normalitzat i assolixen un nombre d'usuaris anyal remarcable. Aquest nucli reduït d'arxius també són els qui realitzen activitats de difusió –publicacions, conferències, exposicions– entre els quals destaca, en aquest sentit, la vitalitat d'Arenys de Mar. Tanmateix, al Maresme abunden els municipis on hi ha altres fons documentals a més dels municipals. Hi ha vint municipis que declaren tenir arxiu a la parròquia i al museu, mentre que dos tenen fons notariais i dos més fons privats rellevants.

Resum de les dades bàsiques.

Municipi	Població	Servei d'arxiu	Metres lineals	Document més antic	Classificació	Arxiver
Alella	7.300 h.	Sí	–	–	–	No
Arenys M.	11.039 h.	Sí	538	950	Sí.Publ.	Sí-2
Ar. Munt	5.232 h.	Sí	48	1890	Sí	No
Argentona	8.200 h.	Sí	90	s. XIX	Sí	Sí*
Cabrera	3.156 h.	Sí	37	1579	Sí	No
Caldes	1.463 h.	Sí	170	1835	Sí**	No
Calella	11.278 h.	Sí	312	1079	Sí.Publ.	Sí***
Malgrat	12.185 h.	Sí	300	1582	Sí	Sí
Masnou	20.022 h.	Sí	56	1812	Sí	No
Mataró	102.117 h.	Sí	1192	1121	Sí.Publ.	Sí

Municipi	Població	Servei d'arxiu	Metres lineals	Document més antic	Classificació	Arxiver
Montgat	7.793 h.	Sí	200	1933	Sí	Sí***
Palafolls	3.806 h.	Sí	–	1818	Sí	Sí****
Pineda	17.475 h.	Sí	400	1458	Sí	Sí
Premià M.	24.691 h.	Sí	400	1836	Sí	Sí
St. Andreu	4.183 h.	Sí	–	1458	Sí	Sí*****
St. Pol	2.406 h.	–	–	–	–	No
St. Vicenç	1.805 h.	Sí	250	1850	Sí	No
Sta. Susanna	1.323 h.	–	–	–	–	No
Tiana	5.050 h.	Sí	–	–	Parcial	No
Tordera	8.771 h.	Sí	100	1832	Sí	Sí****
Vilassar D.	7.119 h.	Sí	–	1676	Sí	Sí*****

* El responsable de l'arxiu és el cap de Cultura

** Mitjançant l'ajut de la Diputació l'any 1992

*** Voluntari

**** L'arxiu és atès per un funcionari

***** A temps parcial

Consideracions finals

Com a primera aproximació als arxius municipals del Maresme podem concloure que:

1. Només cinc municipis sobre un total de trenta tenen resolts de manera més o menys satisfactòria el servei d'arxiu en disposar de professionals preparats i d'un servei al públic i a la mateixa administració normalitzat. Seria el cas d'Arenys de Mar, Malgrat, Mataró, Pineda i Premià, tot i que aquest darrer té un dèficit d'infraestructures que és en vies de resolució. Altres sis ajuntaments cobreixen el servei més o menys parcialment.

2. L'existència de dos "models" d'arxius a la comarca. D'una banda els de l'Alt Maresme o Marina de la Selva –Arenys de Mar, Calella, Pineda, Malgrat– que disposen de serveis d'arxiu adients, i que juntament amb els de Blanes, Lloret i Tossa han avançat considerablement en la dignificació del seu patrimoni mitjançant el lideratge indiscutit d'Arenys de Mar, i d'altra banda, tot el sector que es denomina Baix Maresme on la situació dels arxius és globalment preocupant.

3. L'escassa atenció dedicada als arxius en una comarca on predominen els municipis entre els vuit i els vint mil habitants, amb evidents problemes d'organització de la documentació administrativa i amb una activitat turística que els permet un nivell d'ingressos superior a la mitjana catalana. En aquest sentit, val a dir que després de les eleccions municipals de 1995 sembla desvetllar-se un cert interès per part dels municipis amb més població per tal de resoldre l'organització de la documentació més recent.

4. La implantació de la figura del museu-arxiu és un tret distintiu del Maresme, sovint sota la fórmula de patronat. És el cas de Calella, Sant Andreu de Llavaneres o el col·lectiu del Museu Arxiu d'Arenys de Munt i, fora de l'àmbit municipal, el Museu-Arxiu Parroquial de Canet de Mar i el Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

5. La necessitat d'una actuació urgent en la perspectiva de conscienciar els municipis dels avantatges de tenir cura del seu patrimoni documental i de planificar una intervenció normalitzadora que tingui present l'existència de diverses entitats amb una personalitat cultural molt específica. Val a dir que la posada en marxa de l'Arxiu Comarcal ha de permetre una actuació més integradora i donar un impuls a les actuacions en els arxius municipals encara mancats d'un servei normalitzat.

El panorama és, globalment, poc encoratjador i requereix una actuació decidida de les institucions públiques implicades –ajuntaments, diputació, consell comarcal– i sobretot de la Generalitat de Catalunya per tal d'impulsar la dignificació del patrimoni documental municipal en el seu doble vessant de servei cultural i servei de suport a l'administració i als ciutadans.

Annex núm. 1: Model de l'enquesta utilitzada per tal d'aplegar la informació bàsica

1. Adreça i dades generals

- 1.1. Municipi
- 1.2. Adreça de l'ajuntament
- 1.3. Adreça de l'arxiu
- 1.4. Habitants
- 1.5. Pressupost municipal
- 1.6. Pressupost municipal de cultura
- 1.7. Hi ha partida específica per a l'arxiu?
Sí No
- 1.8. Quantitat

2. Personal

- 2.1. Existeix la plaça d'arxiver?
Sí No
- 2.2. Any de creació
- 2.3. És previst de crear-la?
- 2.4. Nom de l'arxiver o responsable
- 2.5. Contracte
  - 2.5.1. Funcionari
  - 2.5.2. Laboral indefinit
  - 2.5.3. Laboral temporal
  - 2.5.4. Pla d'ocupació INEM
  - 2.5.5. Altres
- 2.6. Categoria professional
  - 2.6.1. Director
  - 2.6.2. Tècnic superior d'arxius
  - 2.6.3. Tècnic auxiliar d'arxius
  - 2.6.4. Administratiu
  - 2.6.5. Auxiliar administratiu
  - 2.6.6. Altres
- 2.7. Des de quin any ocupa el lloc
- 2.8. Estudis cursats
- 2.9. És membre de l'AAC?
Sí No
- 2.10. L'arxiver o responsable col·labora habitualment amb d'altres departaments en tasques que no són pròpies de l'arxiu?
Sí No
- 2.10.1. Quins departaments
- 2.10.2. Quines tasques

2.11. Hi ha més personal a l'arxiu ?

Sí No

2.11.1. Nombre

2.11.2. Nombre a plena dedicació

2.11.3. Nombre a temps parcial

2.12. Hi ha algun responsable al marge de l'administració que tingui cura de l'arxiu?

2.12.1. Ciutadà

2.12.2. Grup

2.12.3. Nom del ciutadà o grup

3. Característiques generals de l'Arxiu

3.1. Tipus d'arxiu municipal

3.1.1. Unitari (històricoadministratiu)

3.1.2. Administratiu

3.1.3. Històric

3.2. L'arxiu depèn d'algun patronat o organisme autònom?

Sí No

3.2.1. Denominació del patronat o organisme

4. Fons documental (organització i contingut)

4.1. Sistema de classificació

4.1.1. Cap

4.1.2. Propi

4.1.3. Normes/Generalitat

4.1.4. Altres

4.2. Sistemes de descripció i informació

4.2.1. Guia Publicada

4.2.2. Inventari Publicat

4.2.3. Fitxers

4.2.4. Altres

4.2.5. Especificacions adients

4.3. Documentació d'arxiu

4.3.1. Metres lineals

4.3.2. Data del document més antic

4.3.3. Descripció de la documentació municipal més important anterior al segle XIX

4.3.4. Descripció de la documentació municipal dels segles XIX i XX

4.3.5. Altres fons conservats a l'arxiu

Notarial

Institucions públiques

Corporatius

Privats

5. Servei al públic i activitat

5.1. Servei al públic

5.1.1. Usuaris de l'arxiu

5.1.2. Consultes

5.1.3. Grup de recerca organitzat entorn de l'arxiu

Sí No

5.1.4. Any de constitució del grup

5.2. Publicacions exclusives de l'arxiu

Sí No

5.2.1. Revista o butlletí

5.2.2. Llibres

5.2.3. Altres

5.3. Col·labora l'arxiu amb altres publicacions?

Sí No

5.4. Activitats

5.4.1. Cursets/conferències

Sí No

5.4.2. Exposicions

Sí No

5.4.3. Visites

Sí No

5.4.4. Altres

Sí No

6. Altres fons arxivístics en el Municipi

CONSULTABLE

6.1. Museu

Sí No

6.2. Parròquia

Sí No

6.3. Notarial

Sí No

6.4. Institucions públiques

Sí No

6.5. Corporatius

Sí No

6.6. Privats

Sí No

Annex núm. 2: Bibliografia arxivística del Maresme

Adjuntem una relació inicial relativa a la producció bibliogràfica de temes d'arxivística de la comarca del Maresme.

ALBERTÍ i SERRA, Lluís. *Els arxius de Sant Andreu de Llavaneres*. Barcelona: III Màster en arxivística, AAC, UAB i Generalitat de Catalunya, 1994, 1 vol.

ALMUZARA, Rosa: «Patrimoni documental. Debat obert en el Congrés de Cultura del Maresme (Gener-juny 1994)», *Alella*, núm. 223 (1r trimestre 1994), pàg. 47-51.

«Arxiu Històric de l'Ajuntament de Mataró. Inventari (1a part)», *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 13 (1982), pàg. 47-48.

«Arxiu Històric de l'Ajuntament de Mataró. Inventari (2a part)», *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 14 (juliol 1982), pàg. 43-46.

«L'Arxiu Municipal de Mataró», *Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-arqueològica. Anuari 1921-26*, vol. VIII (1936), pàg. 408.

BALADA, Jordi; BALADA, Josep Maria. «L'Arxiu Municipal d'Història de Teià», *El Museu. Butlletí d'arxius i museus del Maresme*, 2a etapa, 1 (maig 1993), pàg. 3-4.

BENITO, Pere. *Les parròquies del Maresme a la Baixa Edat Mitjana. Una aproximació des de les Visites Pastorals (1305-1447)*. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana, 1992, 383 pàg.

BONET, Lorenzo. «El Archivo Histórico de Arenys de Mar», *Biblioteconomia*, any XII, núm. 42 (juliol-desembre 1955), pàg. 182-185.

BRAGULAT VALLVERDÚ, Meritxell. «Els acords del comú de la universitat de Calella, 1650-1653», *Pedralbes. Revista de Història Moderna*, 13-1 (1993), pàg. 601-617.

«Els capbreus com a font històrica: l'exemple dels capbreus de Mataró i Vilassar (s. XIV)». *V Sessió d'Estudis Mataronins*, 1989.

COLOMER i BUSQUETS, Josep. «Documentació. Inventari de l'ermita de Sant Simó (1881)». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 22 (abril 1985), pàg. 50-54.

COSTA i OLLER, Francesc. «Els acords municipals del trienni liberal», *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 22 (abril 1985), pàg. 48.

COSTA i OLLER, Francesc. *La premsa a Mataró. 1820-1980*. Mataró: Ed. Rafael Dalmau i Caixa d'Estalvis Laietana, 1982, 393 pàg.

COSTA i OLLER, Francesc (ed.). *Migliaresi. Documents històrics de Mataró*. Mataró, juny 1989/2, 1989.

CROSAS i MALLEU, Josep M. «Notícies de l'arxiu. Curs d'arxivística local», *Som-hi*, octubre 1993, pàg. 14.

CROSAS i MALLEU, Josep M. «Notícies de l'arxiu. El patrimoni fotogràfic», *Som-hi*, juny 1994, pàg. 17.

CROSAS i MALLEU, Josep M. «Notícies de l'arxiu. Les instal·lacions», *Som-hi*, setembre 1994, pàg. 22.

CROSAS i MALLEU, Josep M. «Notícies de l'arxiu. Expedients 'culturals'». *Som-hi*, abril 1996, pàg. 16.

- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 30 (gener 1988), pàg. 46-50. (Transcripció i comentari d'un empenyorament de l'any 1043, relatiu a Mataró i trobat a l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 31 (abril 1988), pàg. 36-40. (Transcripció i comentari d'una definició de l'any 1083, relativa a Mataró i conservada a l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval», *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 32 (juliol 1988), pàg. 48-50. (Transcripció i comentari d'una venda de l'any 1087, relativa a Mataró i conservada a l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 33 (gener 1989), pàg. 55-58. (Transcripció i comentari d'una convivència relativa a Mataró de l'any 1150 i conservada a l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 34 (abril 1989), pàg. 48-56. (Transcripció i comentari d'una venda de l'any 1166 i d'un testament de 1190 relatius a Mataró i conservats a l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 36 (gener 1990), pàg. 37-45. (Transcripció i comentari d'un debitori de l'any 1281 i d'un testament de l'any 1285 de l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- CUADRADA i MAJÓ, Coral. «Documentació medieval». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 41 (octubre 1991), pàg. 35-42. (Transcripció i comentari d'un trasllat de l'any 1295 i d'una venda de l'any 1296 de l'Arxiu Capitular de Barcelona).
- DÍAZ, Mercè; GISPERT, Joan; LÓPEZ, Nieves; SALICRÚ, Roser. «La documentació de la casa de Clariana (s. XIII-XV) conservada a l'arxiu del Castell de Vilassar». *XXXV Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos de Catalunya*. Valls-Vilarodona: 1898, vol. I, pàg. 329-352.
- «Documentació. Testimonis de mariners». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 13 (1982), pàg. 36-43. (Presentació i transcripció de cinc certificacions (segles XVII-XVIII) de l'«Arxiu del Rector» que fan referència a pescadors i mariners).
- «Documentació. Relació breu de la Fundació del Convent de Sant Joseph de la vila de Mataró, de descalços de Nostra Senyora del Carme». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 14 (juliol 1982), pàg. 39-42. (Transcripció dels folis 1,2,3 i 4 del *Libro de la Fundación y estado...*).
- «Documentació. Diferents tocs de campanes en la parroquial de Santa Maria de Mataró». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 15 (desembre 1982), pàg. 35-42. (Transcripció d'un manuscrit de Mn. Joan Colomé, capellà de Mataró, datat de l'octubre de 1297. És a l'Arxiu del Palau de Justícia de Barcelona).

«Documentació. Memòries de diferents resolucions i concòrdies de la confraria de la Minerva». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 16 (abril 1983), pàg. 41-46. (Transcripció del calendari de celebracions i festes del *Llibre de les Ordinacions i Notícies per lo règimen i govern de la Confraria de la Minerva, fundada en la parroquial Iglesia de la present Ciutat de Mataró, 1782-1871*).

«Documentació. Escripura de nomenament de mestre de Capella de Santa Maria, en favor de Mn. Francesc Mas i Oliver (1884)». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 17 (juliol 1983), pàg. 40-43.

«Documentació. Inventari dels béns d'Antic Feliu de la Penya (1622)». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 18 (desembre 1983), pàg. 44-46. (Transcripció de l'inventari conservat al Museu-Arxiu de Santa Maria de Mataró).

«Documentació. Estatuts de la Germandat de Sant Elm». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 19 (abril 1984), pàg. 44-48. (Transcripció dels estatuts de la Germandat de Mariners i Pescadors, 1669).

«Documentació. La Setmana Tràgica a Mataró, segons una carta comercial de l'època». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 20 (juliol 1984), pàg. 46-47. (Transcripció d'una carta de 31 de juliol de 1909 de l'arxiu de la família Salicrú).

«Documentació. Museus del Maresme». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 21 (desembre 1984), pàg. 48-56. (Esments al Museu Arxiu de Calella, al Museu Arxiu parroquial de Canet de Mar i al Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró).

«Documentació. El pressupost de l'Ajuntament de Mataró de l'any 1749». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 36 (gener 1990), pàg. 33-36. (Transcripció del document procedent del *Manual dels Vicaris*, de la sèrie "Arxiu del Rector" del Museu Arxiu de Santa Maria).

FÀBREGA GRAU, Àngel. «Antics manuscrits litúrgics de la Parròquia de Sant Genís de Vilassar, en la diòcesi de Barcelona». *Archivum Latinitatis Medii Aevi*, 26 (1956), pàg. 213-224.

FERRER i CLARIANA, Lluís. «El museu i l'arxiu parroquial de Santa Maria». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 54 (gener 1996), pàg. 33-54.

FERRÉS i PUIGVERT, Cristina. «Notícia de l'Arxiu Municipal de Mataró». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 13 (abril 1982), pàg. 44-46.

FLORENSA, Joan. «Documentació. Inventari de l'arxiu de l'Escola Pia de Santa Anna (1774)». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 44 (octubre 1992), pàg. 38-40.

FONT i SOLSONA, Josep. *Exposición de documentos municipales del periodo de la invasión napoleónica (1808-1814) en el Archivo Histórico Municipal de Pineda*, Pineda: 1947.

FORN, Francesc. *Guia-inventari de l'Arxiu Parroquial d'Arenys de Munt*. Arenys de Munt: Parròquia de St. Martí d'Arenys, 1992, 86 pàg.

FRADERA, Josep. «Arxius de Catalunya (5). Arxiu Municipal de Mataró». *L'Avenç*, 12 (gener 1979), pàg. 3.

- GIMÉNEZ i BLASCO, Josep. «Els inventaris notarials de Santa Maria de Mataró: interpretació socio-econòmica». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 18 (desembre 1983), pàg. 5-8.
- GIMÉNEZ i BLASCO, Josep. «L'escrivania de Mataró, una dilatada pervivència feudal». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 27 (gener 1987), pàg. 24-31.
- GUANYABENS i CALVET, Nicolau. *El tractament arxivístic de la secció "Lligalls Històrics" de l'Arxiu Municipal de Mataró*. Barcelona: III Màster en Arxivística, AAC, UAB i Generalitat de Catalunya, 1995, 1 vol.
- GUANYABENS i CALVET, Nicolau. «La documentació corregimental a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Mataró». *XI Sessió d'Estudis Mataronins*, Mataró, 1995, pàg. 15-20.
- «Guia de l'Arxiu de Santa Maria de Mataró». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 15 (desembre 1982), pàg. 43-48.
- IBERN i REGÀS, Pere M. «L'obra musical de Mn. Blanch conservada a la secció de música del Museu Arxiu de Santa Maria». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 17 (juliol 1983), pàg. 37-38.
- LLOVET, Joaquim. «Les Ordinacions de bon govern de Mataró de l'any 1494». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 33 (gener 1989), pàg. 4-9. (Presentació, resum i transcripció de la crida de l'Arxiu Notarial de Mataró conservada a l'Arxiu de la Corona d'Aragó).
- LLOVET, Joaquim. «Les ordinacions per al règim i el govern dels fabricants de mitges de seda i cotó de la ciutat de Mataró (1794)». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 35 (juliol 1989), pàg. 6-9.
- LLOVET, Joaquim. «Mataró i la guerra de successió. Un manuscrit inèdit». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 36 (gener 1990), pàg. 4-16. (Transcripció i comentari d'un manuscrit de 1705-1706 de l'Arxiu Municipal de Mataró).
- MADURELL i MARIMON, Josep Maria. «Notas históricas marítimas del Maresme». *Hispania*, XLIV (1984), pàg. 603-644. (Presentació i transcripció de vuit documents notarials del període 1477-1774 relatius a vaixells i conservats a l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona).
- MARFÀ i RIERA, Carles. «Notaries i notaris a Mataró (segles XI-XV). Antecedents i gènesi d'una institució». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 27 (gener 1987), pàg. 9-23.
- MUSEU ARXIU DE SANTA MARIA. *El memorial del Rector Folquer: descripció de Mataró al segle XVII*. Mataró: Museu Arxiu de Santa Maria, 1983, 4 fasc. i gravats.
- PONS i GURI, Josep Maria. «Ordenanzas sobre pesca (promulgadas en 1401)». *Archivo Histórico y Museo Fidel Fita*, 3 (1959), pàg. 12-15.
- PONS i GURI, Josep Maria. «Diplomatari del monestir de Sant Pol de Mar». *Archivo Histórico y Museo Fidel Fita*, VIII (1966), pàg. 2-48.
- PONS i GURI, Josep Maria. «El mercado y la carta de población de Calella». *Anuario de Historia del Derecho Español*, LI (1981), pàg. 607-618.
- PONS i GURI, Josep Maria. «L'Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar». *Guia dels Arxius Històrics de Catalunya*, 1 (1982), pàg. 7-33.

PONS i GURI, Josep Maria. *Inventari dels pergamins de l'Arxiu Històric "Fidel Fita" d'Arenys de Mar*, Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1984, 696 pàg.

PONS i GURI, Josep Maria. «Documents sobre la notaria del terme del castell de Montclús i el seu arxiu de protocols». *Estudis sobre història de la institució notarial...* Barcelona: Fundació Noguera, 1988, pàg. 133-145.

PONS i GURI, Josep Maria. *Diari d'uns anys de guerra (1808-1814)*. Argentona: L'aixernador, 1993, 181 pàg.

PONS i GURI, Josep Maria; PALOU i MIQUEL, Hug. *Catàleg de l'Arxiu Històric Notarial d'Arenys de Mar*, Barcelona: Fundació Noguera, 1992, 249 pàg.

PONS i GURI, Josep Maria; RODRÍGUEZ BLANCO, Jesús. *Dels privilegis al règim municipal de Calella*, Calella: Ajuntament, 1988, 110 pàg.

PONS i GURI, Josep Maria; RODRÍGUEZ BLANCO, Jesús. *Inventari dels pergamins de l'Arxiu Històric Municipal de Calella*, Barcelona: Fundació Noguera, 1990, 532 pàg.

«El pressupost de l'Ajuntament de Mataró de l'any 1749». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 36 (gener 1990), pàg. 33-36. (Transcripció i notes de Manuel Salicrú i Puig).

Reglament de la Fundació Pública "Museu-Arxiu Municipal de Calella". Calella: juny de 1982, 6 pàg.

RODRÍGUEZ BLANCO, Jesús. *Arxiu Històric Municipal de Calella. Guia*. Calella: Ajuntament, 1993, 182 pàg.

SALICRÚ i PUIG, Manuel. «Els museus del Maresme». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 21 (desembre 1984), pàg. 16-19.

SOLER i FONTRODONA, Rafael. «El Llibre de la Fundació del Convent de Carmelites Descalços de Sant Josep de Mataró». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 14 (juliol 1982), pàg. 5-17. (Presentació, comentari i transcripció fragmentària d'aquest manuscrit de 368 folis de l'any 1636).

SOLER i FONTRODONA, Rafael; AGUILAR, Joaquim. «El contracte per a la construcció de l'església de Sant Vicenç de Montalt». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 40 (abril 1991), pàg. 16-25. (Comentari i transcripció d'un contracte de l'any 1591 de l'Arxiu Notarial de Mataró conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó).

UDINA MARTORELL, Federico. «Los archivos de Arenys de Mar. Miscelánea de estudios dedicados a Barcelona». *Analecta Sacra Tarraconensia*, XXXVII (1964), pàg. 496.

VERGÉS i MILENA, F. Xavier; ALBERTÍ i SERRA, Lluís. *Guia de l'arxiu parroquial de Sant Andreu de Llavaneres*. Sant Andreu de Llavaneres: Arxiu de la Parròquia, 1986, 53 pàg.

XAUBET, Josep. «Sobre uns pergamins d'Olivella trobats a l'Arxiu de Santa Maria de Mataró». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 12 (desembre 1981), pàg. 25-41.

XAUBET i VILANOVA, Josep. «Un intent d'història oral: el sis d'octubre a Mataró». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, 20 (juliol 1984), pàg. 14-19.

XAUBET i VILANOVA, Josep. «Anàlisi de la guerra civil a través dels testimonis orals de Mataró». *III Sessió d'estudis mataronins, maig 1986*. Museu Arxiu de Santa Maria, 1987, 137 pàg.

Notes

(*) Aquest treball constitueix una actualització de la ponència presentada en la secció de Patrimoni Documental del Congrés de Cultura del Maresme el maig de 1994.

1 Casademont, Miquel; Mayans, Antoni; Prades, Isidre; Temporal, Josep. "Els arxius municipals, aquests petits i grans tresors amagats". *Revista de Girona*, 95 (1981), pàg. 137-150.

2 Associació d'Arxivers de Catalunya. *Els arxius municipals de les comarques barcelonines*. Barcelona: Diputació, 1988, 175 pàg. Aquest estudi s'actualitzà el 1991 mitjançant el treball de Virginia Castillo i Sahún, *Els arxius municipals a la circumscripció de Barcelona*. 1991. Barcelona: Diputació, 1991, 29 pàg. més apèndixs i làmines.

3 Benaul i Berenguer, Josep M. "Bases per a un cens d'arxius municipals a Catalunya". *LLigall*, 1988, 1, pàg. 99-114.

4 No hem pogut aconseguir informació fiable referida als municipis de Cabrils, Canet de Mar, Dosrius, Òrrius, Premià de Dalt, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Iscle de Vallalta, Teià i Vilassar de Mar.

Resumen

El autor presenta la situación de los archivos de la comarca del Maresme basada en los resultados de una encuesta remitida a treinta municipios de la comarca. Esta encuesta contiene seis bloques referidos a los datos generales, al personal, a las características del archivo, a la organización y al contenido de los fondos documentales, a las actividades y al servicio al público y, finalmente, a la existencia de otras fuentes archivísticas en el municipio.

Résumé

L'auteur présente la situation des archives de la région du Maresme, sur la base des résultats d'une enquête remise à trente municipalités de la région. Cette enquête contient six blocs se référant à: information générale, personnel, caractéristiques des archives, organisation et contenu des fonds documentaires, activités et service au public et, finalement, existence d'autres sources archivistiques dans la commune.

Abstract

The author presents the archives of the "Comarca del Maresme" (County District of Maresme) based on the results of a survey sent out to thirty municipalities within the district. This survey contains six blocks referring to general information, personnel, characteristics of the archive, organisation and contents of the documentary collection, activities and public service and, finally, to the existence of other archivistic sources in the municipality.